

KIRÁLY SÁNDOR

LENCZ GÉZA ÉS A VÁRMEGYEI ALAP

GÉZA LENCZ AND THE COUNTY FOUNDATION. Géza Lencz is mostly remembered as a theology professor who was a determinant personality in the early history of the University and a legendary teacher of the Calvinist Theology Faculty. It is not widely known about him that during his rectorship, while he was persistently fought for the main university building being built, a foundation was established, to support the construction work, collecting the donation of the counties for this noble cause. The county foundation, which was clearly his idea and for which he has sacrificed so much, could not fulfill its purpose, however it became an efficient support system for the deserving needy students.

A következőkben egy olyan, az egyetemi diáksegélyező munkában fontos szerepet betöltő alapítványról lesz szó, amely kezdetben nem segélyalapként indult. A kezdeményezés egy jó szándékú, elszánt tudóstól, Lencz Géza teológus professzortól, az 1925/26-os tanév egyetemi rektorától indult, s leginkább az ő érdeme volt, hogy az idővel csak vármegyei alapként nevezett segélyalapítvány tanévenként több tucat tehetséges, jól teljesítő, szegény sorsú egyetemi hallgatót volt képes támogatni, s a gondosan megszervezett egyetemi diáksegélyezési rendszerbe is hatékonyan tudott illeszkedni anélkül, hogy önállóságát elveszítette volna.

A vármegyei alap által nyújtott ösztöndíj története arra a nagyszabású gyűjtőakcióra nyúlik vissza, amelyet Lencz Géza 1926-ban még rektorként indított el annak érdekében, hogy az egyetemi központi épület mielőbb felépülhessen. Az akció megkezdéséhez hozzájárult az egyetemen uralkodó tarthatatlan állapotok (helyiséghiány) miatt terjedő feszültség és általános elkeseredés, valamint az is, hogy a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium kezdeményezésére az Országgyűlés 1925 őszén 4 millió aranykoronát szavazott meg a debreceni klinikai építkezések befejezésére.¹

A Tisza István Tudományegyetem azonban a karok kezdeményezésére 1925 őszén memorandumban fordult Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy az orvoskari építkezésekkel párhuzamosan a központi épület felépítésének a megkezdését is kérvényezze. A kari tanácsüléseken már régóta napirenden volt a helyiséghiány és az áldatlan állapotok felszámolásának szükségessége. 1925 júniusában a bölcsészettudományi kar kérvényezte magánál a miniszternél legalább egy épületszárny

¹ Az egyetemi klinikai építkezések megfelelő ütemben haladtak, 1923-ban elkészültek a Sebészeti és Belgyógyászati Klinikák, valamint a Röntgen-intézet, a főző- és mosókonyha, illetve a fűtést és világítást biztosító gépház. 1924-ben átadták a Gyermekklinikát, és 1925-ben a kórbonctani épületegyüttes belső munkálataira került sor. – Vö: A M. kir. Kormány 1923–25. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentés és statisztikai évkönyv, Budapest, 1928, 174. – A) A minisztériumok működése. 8. M. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium.

felépítését.² Novemberben pedig a Református Hittudományi Kar sürgette az orvoskari építkezések folytatása mellett a központi épület munkálatainak megkezdését is.³ A négy tudománykar dékánjai végül 1925. november 9-én határozati javaslatot terjesztettek az Egyetemi Tanács elé, amelyben együttesen is hangot adtak kétségtelenül jogos kéréseiknek:⁴

„[...] mivel tudomásunk szerint a Parlament pénzügyi bizottsága elfogadta a VK Miniszter Urnak azt az indítványát, hogy a m. kir. Tisza István Tudományegyetem építési munkálatainak befejezésére a következő 1926/27. évi költségvetésbe 4 000 000 aranykorona vétessék fel, alulírott tudománykarok belátva ugyan a megkezdett orvoskari épületek befejezésének szükségességét, mégis ismervé a saját karaikon uralkodó immár tarthatatlan állapotokat, a leghatározottabban elvárják, hogy ezekkel az építési munkálatokkal egyidejűleg az egyetem központi épületének építése is megkezdessék.”⁵

Lencz Géza már 1925. november 21-én a Tóth Lajos államtitkár jelenlétében megtartott építőbizottsági ülésen felvetette, hogy még abban az évben, karácsony előtt rendkívüli gyűlést hívjanak össze az egyetemi központi épület felépítésének a megkezdése tárgyában.⁶ Végül ez a decemberi ülés elmaradt, a rektor azonban minden tisztségével járó tekintélyét és személyes összeköttetéseit is mozgósította az ügy érdekében és nagy formátumú akcióba kezdett.

Még november 30-án útra kelt, és felkereste az egyetem vonzáskörzetébe eső vármegyék alispánjait, hogy az építési munkálatok megkezdéséhez a vármegyék anyagi támogatását megnyerje. Elment Egerbe, Miskolcra, Szikszóra, Nyíregyházára, valamint Mátészalkára, hogy személyesen is találkozzon Heves, Borsod, Abaúj-Torna, Szabolcs, továbbá Szatmár és Bereg megye legmagasabb rangú vezetőivel.⁷

² A kar előterjesztése a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez: „Tekintettel arra, hogy a kar helyiségei szét vannak szórva, elégtelenek, és meg nem felelők és a mai viszonyok között bérelt útján a kar megfelelő elhelyezése nem biztosítható és a jelenlegi elhelyezés nagyban gátolja a kart és a kari intézmények működését, tisztelettel indítványozzuk, hogy a kar megfelelő elhelyezésének és veszélyeztetett munkájának biztosítására a központi egyetemnek egy szárnyépületet felépíteni kegyeskedjék.” – Bölcsész- Nyelv- és Történettudományi Kar tanácsülési jegyzőkönyvei. 1924/25. tanév. XV. rendes ülés. 1925. június 3.

³ A kari határozat a központi épület felépítésének „azonnali megkezdését” szorgalmazta: „Hittudományi Karunk beható eszmecsere után a legnagyobb határozottsággal kéri és sürgeti a központi épület építésének azonnali megkezdését, úgy hogy az jelenleg félig készen álló orvoskari épületek tovább építésével egyidejűleg kezdessék el, és párhuzamosan a legnagyobb eréllyel folytassák.” – Református Hittudományi Kar tanácsülési jegyzőkönyvei. 1925/26. tanév. IV. rendes ülés. 1925. november 6. 356/1925–26, htksz.

⁴ Az 1925/26-os tanévben a Tisza István Tudományegyetem négy dékánja Csikesz Sándor (református hittudományi kar), Iványi Béla (állam- és jogtudományi kar), Huzella Tivadar (orvostudományi kar) és Szabó Dezső (bölcsészettudományi kar) voltak. – Lásd: EGYETEMI TANÁCSÜLÉSI JEGYZŐKÖNYVEK [Továbbiakban: E. T. JEGYZŐKÖNYVEK] 1925/26. tanév – H.B.m.L. VIII. 1/a. 5.k.

⁵ E. T. JEGYZŐKÖNYVEK 1925/26. tanév. III. rendes ülés. 1925. november 9., 513. etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 5.k. ; valamint: REKTORI HIVATAL IKTATOTT IRATOK [Továbbiakban: REK. HIV. IKT. IRATOK] 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 594/1925–26.

⁶ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

⁷ Az Egyetemi Tanácsnak tett részletes jelentésében Lencz egyértelműen sikeresnek ítélte meg körútját és bizakodott a várható eredményeket illetően is. Igen részletes beszámolójából a legfontosabb részeket

Második útjára alig két héttel később került sor. 1925. december 14-én, télvíz idején indult el és megjárta Berettyóújfalut, Szolnokot és Gyulát, hogy Bihar, Szolnok és Békés vármegyéket is mozgósítsa.⁸ A rektor azzal, hogy személyesen állt az élére a központi épület építési költségeinek a vármegyék segítségével történő előteremtését célzó akciónak egy olyan nagyszabású gyűjtést indított el, amelynek hamar megmutatkoztak az eredményei. Az előjelek is kedvezőek voltak, hiszen a vármegyék még 1925 folyamán a kezdeményezés mögé álltak, ami Lencz jelentéséből is egyértelműen kiderül:

„[...] Itt említtem meg, hogy bizonyos eredmények már látszanak. Magánlevélből vett értesülés szerint Heves vármegye hozzájárult memorandumunkhoz. Abaúj-Torna vármegye alispánja hivatalosan értesített, hogy az egyetem központi épületének megkezdését a m. kir. Kormánynál feliratilag szorgalmazni fogja. Kaptam a Szolnok és Vidéke című lap december 20-iki számát, amelyben kérés szavunk teljes egészében közölve van.”⁹

A beszámolóban említett memorandum valójában egy felhívás, amelyet 1925. november 28-i keltezéssel az Egyetemi Tanács nevében Lencz Géza egyetemi rektor adott ki, és az ügy mögé álló, anyagi áldozatokat is vállaló községek és vármegyék számára készült. A szöveg tiszteletteljes kérés, amely a támogatás erkölcsi jelentőségét igyekezett hangsúlyozni:

„Kegyes Jóltevőink! Kérő szó a „Debreceni Tisza István Tudományegyetem” érdekében. A debreceni egyetem északkeleti Magyarország számára készült s örömmel látjuk, hogy körülbelül 1000-ig menő hallgatóink között Abaúj-torna, Bereg, Bihar, Borsod, Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs, Szatmár, Zemplén vármegyékből tekintélyes számban vannak hallgatók. [...] Egyetemünk tanácsa nevében intézem azért a kérészót a magyar kultúra

emeljük ki: „Vármegyékhez tervezett utamat november 30-án kezdtem meg, első ízben Egert látogatván meg, voltam Okolicsányi Imre Heves megyei alispánnál és Izsák Gyula főispánnál, kik teljes megértéssel hallgatták végig egyetemünk nehéz helyzetére vonatkozó előterjesztésemet. Ez a megye azonban meglehetősen távol esik tőlünk. [...] Több kilátást nyújtott Zsóry György Borsod vármegye alispánja. Legalább is ötven helyen, hol a költségvetés mérlege szerinte megengedi, fogja tettekel is bebizonyítani, hogy egyetemünk mielőbbi kiépítését akarja. [...] Azt hiszem legfontosabb látogatásom december 2-án Mikecz István Szabolcs vármegyei alispánnál volt. Ő már összegről is beszélt, amit összegyűjteni remél. Kijelentem, hogy mindenütt hangsúlyoztam az erkölcsi jelentőségét a vármegyék megmozdulásának és hogy magára az összegre másodrendű szerep vár. Jól esett azonban a megértés különösen itt, mely vármegye Hajdu után első sorban van érdekelve.” – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

⁸ Az ímént idézett jelentés a második, decemberi körútra is kitért, és egyértelmű sikerekről számolt be: „Második körútam december 14-én kezdődött elég kemény időben. Voltam Berettyóújfaluban Csonka-Bihar székhelyén. A hajdan egy egész országot kitevő megyének manapság 61 helysége van. Alispánja Baranyi András rendkívül kedves előzékeny ember elibem küldött a vonathoz és ő vitetett ki. Mivel hallottam, hogy dr. Fráter László főszolgabíró ott a jövő embere, őt is felkerestem. Hiszem, hogy a Tisza István egyetem kérésze Csonka-Bihar vármegyében visszhangra talált. Szolnokot december 15-én látogattam meg. Alexander Imre alispán kétségtelen a mi emberünk. [...] Végül Békés megye székhelyén Gyulán tettem látogatást. Dr. Dajnel Sándor alispán a szív emberének látszik. Persze vármegyéjében mindössze 30 község körül van, de ezek tehetősek. Ugy látom ez a megye sem fog hátramaradni a többiek mellett.” – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

⁹ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

minden barátjához, különöbben a községekhez, hogy a Tisza István tudományegyetem mielőbbi kiépítését adományaikkal lehetővé tenni szíveskedjenek. Ha csak addig mehetünk, hogy a központi épület építését megkezdhetjük, már azután fog menni a dolog. A Tiszántúlnak különben is közelebbi kötelességei vannak ezzel az egyetemmel szemben, hol fiai nevelkednek. Nekünk nem szabad hazánk más vidékétől elmaradni, mi szintén részt akarunk venni a nemzeti intelligencia soraiban a minket megillető arányban. Jöjjön hát segítségünkre a magyar társadalom egyik legnagyobb nemzeti büszkeségünk, eme tiszántúli egyetem megépítésében, hogy ott, a Nagyerdő hűs árnyas fáin alatt, egy nemes egyszerűségében megépített egyetem falai között a termelő magyar lélek munkája megkezdődhessen és a tősgyökeres magyarság ifjúsága a jövő számára ihlettel teljék meg. Hazafias üdvözléssel Debrecen, 1925. évi november hó 28-án a Tisza István tudományegyetem tanácsa nevében: Dr. Lencz Géza e. i. Rector.¹⁰

A főépület építési költségeinek fedezéséhez szükséges anyagi források előteremtését célzó, Észak-Kelet-Magyarország tizenegy vármegyéjének minden községéhez intézett felhívás rendkívüli lépés volt a rektor részéről, és ekkor még csak remélhette, hogy a kezdeményezés támogatókra is talál.¹¹ Az ügy előmozdítása érdekében Lencz 1925. december 1-jén kelt, a vármegyék alispánjainak címzett levelében a fent idézett felhívás nyilvános közzétételét, a községek képviselőtestületeihez történő továbbítását és a gyűjtőmunka megkezdését kérte:

„Tisztelettel kérem azért méltóságodat, hogy a „Jóltevőinkhez” intézett iratot, melyet megfelelő példányszámban ide csatoltam, - méltóztassék a vezetése alatt álló vármegye községi jegyzőjéhez eljuttatni, azzal az utasítással, hogy a község képviselőtestülete elé terjeszteni, érdekünkben felszólalni, s a képviselőtestületet az egyetem fentjelzett céljára, bizonyos összegű adomány megajánlására buzdítani szíveskedjék.”¹²

Az alispánok többsége támogatta a kezdeményezést, hiszen a Tisza István Tudományegyetem fontos vidéki egyetem, a térség egyetlen universitása volt, ahol a vonzáskörzetbe tartozó vármegyék fiataljai diplomát szerezhettek. A magas színvonalú tudományos, oktató és nevelőmunka feltételeinek a kialakítását a vármegyék vezetői közös érdeküknek tekintették, amelynek érdekében áldozatokat is hajlandóak voltak vállalni.¹³

¹⁰ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹¹ ÉVK. és ALM. 1925/26. 59–60. – Rektori beszámoló beszéd a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1925/26. tanévi állapotáról és működéséről. [Lencz Géza, e. i. rektor]

¹² REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹³ Mikecz István, Szabolcs vármegye alispánja még karácsony előtt, 1925. december 22-én továbbította a kérést a községek felé, és leiratában maga is határozottan az akció mellé állt: „A debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsának csatolt felhívását, mellyel a magyar társadalmat segítségül hívja ahhoz, hogy a nevezett egyetem központi székháza felépítését anyagi hozzájárulással támogassa, a legmelegebb pártfogással és ajánlással adom ki. Ismerve a vármegye lakosságának nemes áldozatkészségét, egy perccig sincs kétségem aziránt, hogy teljes tudatában annak, miszerint a debreceni Tisza István tudományegyetem korszerű kiépítésére fordított minden áldozat bőséges jutalmat nyerend a főiskolának a magyar nemzeti művelődés és tudomány felvirágoztatása és fejlesztése érdekében kifejtendő tevékenységében és végül felismerve azt, hogy

Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegye ezen kívül 1925. december 29-én rendkívül közgyűlést tartott Nyíregyházán az egyetemi központi épület kérdésével kapcsolatosan, és véghatározatában úgy döntött, hogy több más vármegyéhez hasonlóan feliratban fordul a kormányzathoz az építkezés megkezdését sürgetve.¹⁴

Lencz Géza 1926. január 5-én a vármegye főszolgabírójához intézett levelében a központi épület építésének megkezdését az egyetem létszükségletének nevezte, amely nem tűr további halasztást:

„[...] De egyébként is egyetemünk immár eljutott a lét és nem lét válságához, - megsanyargatott, szerencsétlen hazánk helyzetét is látva. Ha a Tiszántul most talpra nem áll, a debreceni egyetem bukásával elveszíti kultur jelentőségét. [...] Kérem azért Nagyságodat, hogy kérő szavunkat a községek szíves jóindulatába ajánlani szíveskedjék. Mi nem kívánunk nagy áldozatokat, hanem demonstrációt egyetemünk mellett. És ez annál könnyebb lesz, mert a községek részéről csak pénz megajánlásokat kérünk, de amelyek később fizetendők be két év költségvetésébe beillesztve. Szeretnők, ha a megnyitandó aranykönyvünk minden időkben hirdetné, hogy Tiszántul áldozatkészsége a debreceni Tisza István tudományegyetem épületköveiben benne van. Hiszen ez az egyetem közelebről mégiscsak a Tiszántulé.”¹⁵

Lencz Géza 1926. január 2-án körlevelet intézett a megyei vezetőkhez és az egyházak képviselőihez, hogy csatlakozzanak a január 21-ére tervezett, Budapestre tartó küldöttséghez is. Ennek a felhívásnak eleget téve 1926. január 21-én, csütörtökön a rektor vezetésével 98 fős delegáció ment a Parlamentbe, hogy a debreceni központi épület mielőbbi megépítését kérje az ország vezetőitől. A nemes cél érdekében olyan neves, köztisztviselőben álló hatalmasságok is csatlakoztak az egyetem és a vármegyék küldöttségéhez, mint Magoss György, Debrecen és Hodobay Sándor, Miskolc polgármestere, Baltazár Dezső református püspök, Lindenberger János apostoli kormányzói helynök, Raffay Sándor és Geduly Henrik evangélikus püspökök, valamint Ungár Jenő bankigazgató a debreceni izraelita társadalom képviselőjében.

e főiskola működése folytán előálló áldásos hatások a közeli szomszédságnál fogva elsősorban vármegyénket érintik, tehetségükhöz képest meg fogják találni a segítés módját és mértékét.” – Mikecz István alispán leírata az előjáróságokhoz. 35.608/1925.K. Nyíregyháza, 1925. december 22. – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹⁴ Véghatározatban a vármegye képviselőtestülete a következőket rögzítette: „Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága [...] a maga részéről elodázhatatlan nemzeti feladatnak tekinti a központi egyetemi épület mielőbbi létesítését és azért a legteljesebb bizalommal a jelenlegi m. kir. kormány iránt ahhoz pártoló feliratot intéz és kéri, hogy az állambáztartás pénzügyi egyensúlyának sikeres helyreállítása folytán a debreceni Tisza István Tudományos Egyetem központi épületének létesítéséhez szükséges anyagi eszközöket mielőbb rendelkezésére bocsátani és az építkezés megkezdésével és az épület rendeltetésének való átadásával Csonka Hazánk északkeleti részének régi forró vágyát kielégíteni méltóztassék. [...]” – Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegye véghatározata 34.756/1925.K. – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹⁵ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

Az egyetemet a rektor mellett személyesen képviselte Csikesz Sándor, a Református Hittudományi Kar dékánja, Iványi Béla, a Jog- és Államtudományi Kar dékánja, Huzella Tivadar, az Orvostudományi Kar dékánja, Szabó Dezső, a Bölcsész-, Nyelv- és Történettudományi Kar dékánja, valamint Bozóky Ferenc jogi kari egyetemi ny. r. tanár és Korb Flóris műépítész, a központi épület tervezője és kivitelezője.

A vármegyék vezetői közül Rakovszky Endre, Abaúj-Torna vármegye, Kállay Miklós, Szabolcs vármegye, valamint Széll József, Zemplén vármegye főispánja csatlakozott a menethez. Rajtuk kívül Alexander Imre (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye), Mikecz István (Szabolcs vármegye), Bernáth Aladár (Zemplén vármegye), Zsóry György (Borsod-Gömör vármegye) és Pákozdy Sándor (Hajdú vármegye) alispánok vettek részt a megmozdulásban.¹⁶ Szatmár-Ung és Bereg vármegyét Streicher Andor helyettes alispán, Békés vármegyét Zöldy János tiszti főorvos, míg Heves vármegyét Lipcsey Péter kormányfőtanácsos képviselte.¹⁷

A Parlamentbe érkező küldöttséget 1926. január 21-én 12 és 13 óra között Bethlen István miniszterelnök, Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi, valamint Mayer János földművelésügyi miniszter fogadta. Ezt követően 13 és 14 óra között állt a megjelentek rendelkezésére Horthy Miklós kormányzó, aki a kormány képviselőihez hasonlóan elismerte a központi épület felépítésének szükségességét, és támogatásáról biztosította azt.¹⁸

A küldöttség mind a miniszterelnöknek, mind a kormányzónak átadta erre az alkalomra készített memorandumát, amelyben vázolta a további halasztást nem tűrő helyzetet, és köszönetet mondott a vármegyék feltétlen támogatásáért:

„[...] Mély hálával adózunk annak a kilenc vármegyének, melynek területéről egyetemünk hallgatóságának zöme kikerül, hogy a kormányhoz intézett felirataikban a központi épület felépítésének elkezdését a maguk érdekének is nyilvánították. De tovább menőleg e felől tanúságot tettek nem csak, mint a demonstratív jellegű monstre deputáció néma jelenlévői, hanem egyen-egyen, mint a debreceni Tisza István tudományegyetem érdekében jelenleg az egész Északkeleti Magyarországot átható mozgalom tettekkel közreható vezeterei is. Alázattal jelentjük be, hogy az említett vármegyék majdnem minden községe, mint erkölcsi testület foglalkozik egyetemünk megépítésének kérdésével, hogy tehetségéhez mért összegnek

¹⁶ Bernáth Aladár, Zemplén vármegye alispánja 1926. január 13-án Sátoraljaújhelyen kelt levelében válaszolt a rektor január 2-ai, csatlakozásra hívó körlevelére a következőképpen: „Folyó évi január hó 2-án hozzám intézett nagybecsű megkeresésére van szerencsém méltóságodat értesíteni, hogy a tudományegyetem további kibővítése érdekében a magyar kir. kormányhoz vezetendő küldöttségben folyó hó 21-én személyesen részt veszek. Felkértem egyidejűleg vármegyém öt nemzetgyűlési képviselőjét, névszerint: dr. Görgei István, dr. Bessenyei Zénó, báró Maillott Nándor, Janka Károly és Forgács Miklós Urakat, – hogy jelzett napon, a miniszterelnökségnél déli 12 órakor, Zemplén vármegye törvényhatósága képviselőjében, a küldöttséghez csatlakozni szíveskedjenek.” – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹⁷ A küldöttség teljes névsorát lásd: REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

¹⁸ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 20.d. 1518/1925–26.

*megajánlásával meghozza a maga áldozatát annak szent oltárán. Így lesz a Tisza István tudományegyetem megépítésének kérdése a tiszántuli magyarság körében a szívekgi elhatott mozgalommá.*¹⁹

A küldöttség missziója végül meghozta a várt eredményeket, bár az építkezés azonnali megkezdésének szorgalmazása illuzórikusnak bizonyult. A kormányzat támogatásáról biztosította a megjelenteket, s hamarosan Bethlen István miniszterelnök az egyetemi központi épület megépítését programba is vette.²⁰ A vármegyék és azok községei az egyetem felhívását jóindulatúan fogadták és többségük egyértelműen hajlandó volt áldozatot is hozni a cél érdekében. A felajánlások folyamatosan érkeztek, s még 1925 decemberében Túrkeve és Tiszaroff 1–1 millió, Tiszaszentimre 5 millió, míg Váncsod 500 ezer korona támogatást küldött.²¹ A következő év legelején, 1926. január 5-én Nagykovács kezdte meg az adományozást, amikor 100 aranykorona támogatást szavazott meg, majd február 22-én Gyoma 50 pengős segélye érkezett meg.²² Békés vármegye 25 millió koronás segélyösszeget biztosított a központi épület felépítésére, mely összeg 1926. február 26-án jutott el az egyetemhez.²³ Ezen kívül 1926. március 8-án Szarvas 1 millió 800 ezer korona, április 1-jén Hajdúszoboszló 2 millió korona, míg április 10-én Nyírkarász község 20 aranykorona felajánlással járult hozzá a gyűjtés sikeréhez.²⁴

Noha a segítő szándék megvolt, nem minden településnek állt módjában segíteni. 1926. február 6-án Tiszaföldvár 100 ezer papírkoronát szavazott meg, hozzátéve, hogy „sajnálja a képviselőtestület, hogy ily nemes célra csak ennyi összeget tud folyósítani [...]”.²⁵

1926. március 29-én pedig Mándok község levele érkezett meg az egyetem részére, amelyben sajnálattal értesítették a rektort, hogy az „óriási pénzszűke következtében” nem tudnak hozzájárulni a kezdeményezéshez.²⁶

A következő években a gyűjtési akciót a Lencz Géza elnöklete alatt működő bizottság folytatta tovább, amelyet az Egyetemi Tanács 1926. szeptember 10-én küldött ki, és Lencz Géza prorektor mellett Huzella Tivadar orvoskari és Szabó Dezső bölcsész-kari dékánokból állott.²⁷ 1926 decemberében Huzella saját maga kérte a bizottsági tagság alóli felmentését, és ekkor lett a gyűjtőbizottság tagja Elischer Gyula orvoskari

¹⁹ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 697/1925–26.

²⁰ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1518/1925–26.

²¹ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1161, 1222, 1316 és 1359/1925–26.

²² REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1851 és 1611/1925–26.

²³ Ebben a felajánlásban szerepe volt Csige Varga Antalnak, az egyetem korábbi könyvtárőrének és megbízott könyvtárigazgatójának (1921. jan. 25-éig töltötte be ezeket a tisztségeket) is, aki ekkor már a Békés vármegyei képviselőtestület tagja volt. – REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1512/1925–26.

²⁴ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1813, 1767, 1833 és 1611/1925–26.

²⁵ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1815/1925–26.

²⁶ REK. HIV. IKT. IRATOK 1925/1926. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 19.d. 1783/1925–26.

²⁷ E.T. JEGYZŐKÖNYVEK 1926/27. tanév. I. rendkívüli ülés. 1926. szeptember 10., 3. szám. 40. etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 6.k

prodékán, valamint Márffy Ede, a Jog- és Államtudományi Kar dékánja.²⁸ A testület egész tanévben lelkiismeretesen folytatta a gyűjtőmunkát és az összegyűlt alap kezelését, 1927 júniusára azonban már csak három állandó tag maradt, Lencz Géza, Elischer Gyula és Márffy Ede.²⁹ A következő években is ők végezték a további gyűjtést, és látták el a szépen gyarapodó összeg felügyeletét.

Végül az egyetem központi épületének a felépítése a kormány elhatározásából 1927. szeptember 27-én kezdődött meg az alapozáshoz szükséges földmunkával.³⁰ Ezzel az eredeti cél, vagyis a központi épület felépítése központi költségvetési forrásokból látszott megvalósulni, s így a korábban felajánlott összegek is felszabadultak. Lencz Géza azonnal javaslatot tett a vármegyei alap hallgatói ösztöndíjjá alakítására. Lencz mint a gyűjtőbizottság elnöke 1929 május végi jelentésében arról számolt be, hogy már februárban felhívást intézett az adományozó vármegyékhez, amelyben jóváhagyásukat kérte az alap ösztöndíjjá alakításához:

„Tekintetes Egyetemi Tanács! [...] Méltóztatnak emlékezni, hogy rectorságom alatt az egyetemi központi épület építésének sürgetésével kapcsolatban gyűjtési akció indult meg az északkeletmagyarországi vármegyékben a központi épülethez való hozzájárulás céljából. – Az akció továbbvitelére elnökletem alatt egy bizottság választatott, mely rendszeren év végén szokott beszámolni évi munkásságáról. – Most azonban előzetesen szabad legyen a következőket jelentenem. – Még ez év februárjában az érdekelt vármegyék alispánjaihoz oly irányú felhívást küldöttünk szét: egyezzenek bele, hogy a vármegyéből begyűlt pénz vármegyei ösztöndíjjá alakíttassék át, miután a központi épület kormányunk jóakaratából befejezéshez közeleg. [...] Valószínűnek látszik, hogy mindenütt bele fognak nyugodni a vármegyei ösztöndíjjá történő átalakításba. – Vegye ezt tudomásul az Egyetemi Tanács is. [...]”³¹

A fenti szövegből is kiolvasható, hogy Lencz Géza a vármegyei alap hallgatói ösztöndíjjá alakítását szorgalmazta szinte az első perctől kezdve, ahogy kiderült, hogy az összegyűlt tőkére nem lesz szükség az építkezések során. Az Egyetemi Tanács azonban sokáig a vármegyei gyűjtésből rendelkezésre álló forrásokat is egy új egyetemi internátus létesítésére akarta felhasználni.

Ez a kezdeményezés Darkó Jenőtől, az 1928/29-es tanév rektorától indult, aki 1928. október 7-én szólalt fel a Magyar Vidéki Városok Kulturális Szövetségének Debrecenben tartott I. rendes ülésén, és sikerült megnyernie a szervezet támogatását az egyetemi internátus létesítéséhez.³² A létesítendő internátusnak a szövetség 1929. júni-

²⁸ E.T. JEGYZŐKÖNYVEK 1926/27. tanév. VIII. rendes ülés. 1926. december 18., 60. szám. 474. etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 6.k

²⁹ E.T. JEGYZŐKÖNYVEK 1926/27. tanév. XVIII. rendes ülés. 1927. június 27., 131. szám. 474. etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 6.k

³⁰ ÉVK. és ALM. 1929/30., 106. – Rektori beszámoló beszéd a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1929–30. tanévi állapotáról és működéséről. [Csánki Benjámin, e. i. rektor]

³¹ E.T. JEGYZŐKÖNYVEK 1928/29. tanév. XIV. rendes ülés. 1929. május 31., 88. szám, 2314 etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 8.k

³² REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29.; valamint: ÉVK. és ALM. 1928/29., 47. – Új internátus létesítésére irányuló akció.

us 6-i ülésén a „Dunáninnyi Városok és Vármegyék Internátusa”, míg az augusztus 27-i ülésén „A Magyar Vidéki Városok és Vármegyék Internátusa” nevet szánta.³³

Darkó az október 7-i ülés után kilenc nappal, 1928. október 16-án részletes felterjesztésben számolt be az internátus tervéről Klebelsbergnek, aki személyesen is az ügy mellé állt. A kezdeményezést, – ismerve a hallgatók elszállásolásának problémáját –, maga is támogatta, s egy 1929. március 16-án kelt miniszteri leiratban üdvözölte az akciót:

„[...] Megelégedéssel értesültem arról a hajlandóságról, hogy a dunáninnyi Városok Szövetsége, amely a debreceni egyetem vonzó ereje körébe tartozó városokat foglalja magában, helyes belátásából annak, hogy saját fiainak sorsáról van szó a Tisza István Tudományegyetem diákjóléti intézményeinek kiépítésénél, hajlandó azok megvalósítására anyagi hozzájárulásra. Kijelentem, hogy olyan összeget, mint amelyet a szóbanforgó városok a Tisza István Tudományegyetem kollégiumainak és diákjóléti intézményeinek kiépítésére felajánl, az állami költségvetési hitelekből is biztosítani fogok és felkérem a t. Tanácsot, hogy ezt a kijelentésemet a nevezett Szövetséggel közölni szíveskedjék. [...] Számítok a tisztántúli városok és törvényhatóságok megértő áldozatkészségére. Budapest. 1929. évi március hó 16-án. Gróf Klebelsberg Kuno s.k.”³⁴

Darkó szándéka az volt, hogy az egyetemi sporttér mellett a hallgatók számára egy új, 100 ágyas, két épületrészből álló korszerű, menzával felszerelt internátus jöjjön létre. Az internátust, Klebelsberg megbízásából Györgyi Dénes műépítész úgy tervezte meg, hogy a két szárny 50–50 ágyból álljon, külön a fiúk és külön a lányok részére, s az angol college-ok mintájára alkalmas legyen a komplex, gyakorlati nevelés megvalósítására, valamint az egyetemi sporttelep is a közelében helyezkedjen el.³⁵

A gyakorlati elképzelés az volt, hogy azok a városok, kisebb települések vagy vármegyék, amelyek adományt tesznek a felépítendő internátus céljaira minden 8000 pengő után jogot szereznek egy ifjú internátusi elhelyezésére.³⁶ A Lencz Géza-féle vármegyei alap az újabb adománygyűjtéshez úgy csatlakozott volna, hogy amennyiben a vármegyék korábban tett felajánlásukat kiegészítik 8000 pengőre, úgy megajánlási jogot nyernek egy internátusi helyre, amit azután már csak az illetékes vármegye alispánjának a jóváhagyásával lehet odaítélni.³⁷

³³ ÉVK. ÉS ALM. 1928/29., 53. – Új internátus létesítésére irányuló akció.; valamint: REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29.

³⁴ REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1925–26.; valamint: ÉVK. ÉS ALM. 1928/29., 48. – Új internátus létesítésére irányuló akció.

³⁵ Darkó Jenő a Magyar Vidéki Városok és Vármegyék Kulturális Szövetségének 1929. június 6-i miskolci ülésén elhangzott előterjesztésében is hangsúlyozta az angol college-ok előnyeit és a létesítendő internátus legfőbb célkitűzéseit: „[...] Az angol egyetem college rendszere a követendő ideál, ahol a nevelés minden eszközével, vallási-erkölcsi neveléssel, zenével, bizonyos gyakorlati készségek elsajátításával a társasélet érintkezési formáinak gyakorlásával, egyszóval minden módon igyekeznek az ifjúság összes testi és lelki erőit fejleszteni és harmonikus egyéniségeket kiképezni. Bennünket ez a cél vezetett [...]” – ÉVK. ÉS ALM. 1928/29., 48–49. – Új internátus létesítésére irányuló akció.

³⁶ ÉVK. ÉS ALM. 1928/29., 49. és 54. – Új internátus létesítésére irányuló akció.

³⁷ REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2315/1928–29.

A vidéki városokat tömörítő szövetség 1929. június 6-i ülésén a gyűjtőakció végrehajtására egy három főből álló előkészítő bizottságot küldtek ki, amely Darkó Jenőből, az egyetem rektorából; Vásáry Istvánból, Debrecen polgármesteréből; valamint Mikecz István szabolcsi alispánból állt.³⁸ 1929 júliusának végére már 69 internátusi helyre érkezett felajánlás, a két legnagyobb összeget Debrecen sz. kir. város (12 hely) és Szabolcs vármegye (10 hely) fizette be, de például a debreceni TÉBE (Takarékszövetkezetek és Biztosítóintézetek Egyesülete) mint független szervezet maga is 5 internátusi helyet jegyzett elő.³⁹ Az újabb felajánlásoknak köszönhetően 1929 nyarán már 73 internátusi hely anyagi fedezete látszott biztosítottnak, mindössze 27 hely, vagyis 216 ezer pengő hiányzott a 100 ágyas egyetemi internátus felépítéséhez.⁴⁰

A hiányzó összeg előteremtése érdekében 1929. augusztus 27-én a Magyar Vidéki Városok és Vármegyék Kulturális Szövetségének újabb miskolci kongresszusán ismételten felhívással fordultak azokhoz a városokhoz és vármegyékhez, amelyek még nem kapcsolódtak be az akcióba.⁴¹ Az újabb felhívás azonban mérsékelt sikerrel hozott, mivel több település válaszeleveléből egyértelműen kiderült, hogy anyagi lehetőségei nem tették lehetővé még a tíz évre elosztott részletek kifizetését sem.⁴²

³⁸ ÉVK. és ALM. 1928/29., 54. – Új internátus létesítésére irányuló akció.

³⁹ REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929 – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29. Jelentős problémát okozott viszont, hogy egyes vármegyék szűkös anyagi lehetőségeik miatt csak jóval kevesebb internátusi helyre tettek felajánlást, mint amit a városok szövetségének az elnöksége az 1929. június 6-i ülésen előirányzott. Abaúj-Torna vármegye például 1 internátus helyre tartott igényt, vagyis mindössze 8000 pengőt tudott tízéves részletben biztosítani, holott az elnökség a hallgatók regionális számarányából kalkulált javaslatában 4 helyet kért a vármegyétől – Lásd: ÉVK. és ALM. 1928/29., 53. – Új internátus létesítésére irányuló akció.; valamint: REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929. – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29.

⁴⁰ ÉVK. és ALM. 1928/29., 232–233. – Rektori beszámoló beszéd a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem 1928–29. tanévi állapotáról és működéséről. [Darkó Jenő, e. i. rektor]

⁴¹ „[...] Minden vármegye és város Debrecenben tanuló egyetemi ifjúsága számarányához viszonyítva megfelelő összeget vállal a legközelebbi közgyűlésen magára és pedig úgy, hogy a városok és vármegyék a megszávozandó hozzájárulásaikat 10 évi egyenlő részletekben fizethetik. Ez a hozzájárulás oly csekély lesz, hogy a városok és vármegyék háztartását semmi esetre sem fogja veszélyeztetni és a cél el lesz érve, hogy t. i. az eddig rendszertelenül felajánlott segélyek vagy adományok állandó és olyan befektetésre fordíthatnak, amelyek a mi fiaink állandó és intézmények ellátását teszik lehetővé. Minden város és vármegye, amely ez internátus létesítéséhez hozzájárul, a hozzájárulási összeg arányában jogot nyer arra, hogy a saját szülöttei közül megfelelő számú egyetemi hallgatót ez internátusban való felvétellel kijelöljön. Ily módon válik ez az internátus minden tekintetben a Dunáninnen Városok és Vármegyék Internátusává [...]” – REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929 – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29.

⁴² Szentés polgármestere 1929. szeptember 10-én mindössze annyit közölt az egyetem rektorával: „A nehéz közgazdasági és magángazdasági viszonyok lehetetlenné tették a támogatást.” Cegléd polgármesterének 1929. október 12-i átíratában a következőket olvashatjuk: „[...] tisztelettel értesítem, hogy az egyetemi internátus létesítéséhez a városnak nem áll módjában hozzájárulni, mert költségvetésében arra fedezet nincs és az esetleges megtakarítások terhére már az év elején több és nagyobb összeget kellett előirányoznunk, mint a megtakarítás lehet.” – REK. HIV. IKT. IRATOK 1928/1929 – H.B.m.L. VIII. 1/b. 29.d. 2036/1928–29.

Nem sokkal később az országot elérő gazdasági világválság is közbeszólt, s már az 1930/31-es tanévben mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy az internátus terve egy időre megghiúsul. Szentpéteri Kun Béla leköszönő rektorként csalódottan számolt be a nemes kezdeményezés kudarcaról:

„[...] Egy évvel ezelőtt azt reméltük, hogy a városok internátusa 1931 nyarán készen fogja várni a folyó évre érkező ifjúságot. Minthogy azonban az alapítványt tevők tízévi részletben fizetik be alapítványukat, az építkezés csak a részletek leszámítoltatása esetén lett volna megkezdhető. Erre viszont a súlyos gazdasági viszonyok miatt nem volt lehetőség. Így ez a munka is, amelyben résztvenni a legjobban vágytam, a jövőé maradt. [...]”⁴³

Lencz Géza azonban mint az adományok kezelője már az 1929/30-as tanévtől kezdődően kiosztotta a leginkább rászoruló hallgatók között a vármegyei alap jövedelmeit, s így az már ebben a tanévben 25 hallgatót tudott támogatni összesen 1375 pengő erejéig.⁴⁴ A Lencz Géza-féle vármegyei alap ettől kezdve az egyetemi diáksegélyezési rendszer részévé vált, s olyan szinte minden évben kiosztásra kerülő támogatási lehetőség volt, amely tanévenként 30–40 hallgató számára 50 pengő körüli ösztöndíjat jelentett. A segélyezett hallgatók pontos számát és a szétosztott támogatások mennyiségét az alábbi táblázatban összegeztük:

A Lencz Géza által gyűjtött vármegyei alap segélyei

Tanév	A támogatott hallgatók száma	Ebből				A segély összege (pengőben)
		hh	jh	oh	bh	
1929/30	25	12	4	4	5	1375
1930/31	30	11	1	9	9	1470
1931/32	28	10	5	4	9	1400
1932/33	36	8	5	5	18	1700
1933/34	37	6	7	9	15	1630
1934/35	36	7	10	9	10	1595
1935/36	34	6	10	10	8	1550
1936/37	33	5	11	7	10	1375
1937/38	Az ösztöndíj szünetelt					
1938/39	27	8	7	5	7	1155
1939/40	26	6	6	6	8	1115
1940/41	32	8	7	6	11	1330
1941/42	31	5	5	13	8	1290
1942/43	30	7	8	8	7	1270
1943/44	32	8	5	10	9	1370
hh = hittanhallgató; jh = joghallgató; oh = orvostanhallgató; bh = bölcsészhallgató						

⁴³ ÉVK. ÉS ALM. 1930/31, 118. – Rektori beszámoló jelentés a Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1930–31. tanévi állapotáról és működéséről. [Szentpéteri Kun Béla, e. i. rektor]

⁴⁴ ÉVK. ÉS ALM. 1929/30, 258–259. – A dr. Lencz Géza egyetemi ny. r. tanár által gyűjtött egyetemi (1925–26. tanévi) alap vármegyei kamatjövedelméből részesültek névsora.

A támogatott hallgatók számát tekintve az látszik, hogy amikor az alap kamatjöveldelmei szétosztásra kerültek, akkor minimum 25 (1929/30-as tanév), maximum 37 hallgató (1933/34-es tanév) részesült belőlük. Az 1940-es évek elejére a segélyezett diákok száma stabilizálódni látszott, tanévenként 30 körül alakult.

Az 1930-as évek elején a vármegyei alaphoz részesült diákok többsége hittanhallgató volt (tanévenként 10–12 diák), majd az 1932/33-as és az 1933/34-es tanévben a bölcsészhallgatók (18 és 15 diák) kerültek előtérbe. Az 1934/35-ös és az 1936/37-es tanévek között azonban a hittanhallgatók száma visszaesett, és a joghallgatók, valamint az orvostanhallgatók száma ugrott meg (10 fő körül alakult). Az 1937/38-as tanévben a vármegyei alap kiosztása szünetelt, majd a következő, 1944-ig tartó időszakban a hallgatók kari megoszlása jóval kiegyensúlyozottabb volt. A segélyezett orvostanhallgatók száma kétszer (1941/42-es tanév: 13 hallgató; 1943/44-es tanév: 10 hallgató), míg a bölcsészhallgatók száma egyszer (1940/41-es tanév: 11 hallgató) érte el, illetve haladta meg a 10 főt.

A kifizetett támogatások összege kezdetben folyamatosan emelkedett, s az 1929/30-as tanévről az 1932/33-as tanévig 1375 pengőről 1700 pengőre nőtt. Ezután folyamatos csökkenés kezdődött, és az 1936/37-es tanévben már ismét csak 1375 pengő került kiosztásra. Az 1930-as évek legvégén a vármegyei alap szétosztható jövedelme tovább csökkent, s csak az 1940-es évek első felében emelkedett ismét 1300 pengő körüli összegre. Arra a kérdésre, hogy mi állhatott a kamatjöveldelmekben mutatkozó mozgások mögött, az alapról fennmaradt pénztári naplóban találjuk meg a választ.

A gyűjtési alapról vezetett napló az Egyetemi Tanács 1930. január 30-i döntése alapján került megnyitásra, amivel az egyetem a vármegyei alapot teljes tőkeállományával Lencz Gézától átvette, és más alapítványokkal együtt kezelte tovább.⁴⁵ Az 1930. február 18-ai állapot szerint az alapnak 8474 pengője és 71 fillérje volt az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságnál, valamint 22 846 pengője és 70 fillérje az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság Debreceni Fiókjában.⁴⁶

Az adományok összeggyűjtése és nyilvántartásba vétele Kubanek József egyetemi irodatiszt feladata lett ezt követően, akinek rendszeresen el kellett könyvelnie a különböző városok és kisebb települések által küldött támogatásokat.⁴⁷ 1930. december 31-én maga Lencz Géza is hozzájárult magánvagyonából a vármegyei alap gyarapításához, ugyanis ekkor 188 pengőt küldött erre a célra, majd 1931. január 1-jén újabb 10 pen-

⁴⁵ E.T. JEGYZŐKÖNYVEK 1929/30. tanév. IV. rendes ülés. 1930. január 30., 1424 etsz. – H.B.m.L. VIII. 1/a. 9.k.

⁴⁶ Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság esetében a 6586. és a 5828. számú betéti könyv, míg az Angol-Magyar Bank esetében a 171.015 számú betéti könyv tartozott a vármegyei alaphoz. – Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 51. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁴⁷ 1932. január 4-én például Karcag 40, Mikepércs pedig 10 pengő támogatást küldött a vármegyei alap részére, míg 1933. március 31-én Kelemér és Gömörszőlős 20 pengős adománya érkezett meg. – Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 56. és 59. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

gövel járult hozzá a tőkeállomány emelkedéséhez.⁴⁸ Az alap támogatására azonban már nem sokáig volt módja, hiszen alig több mint egy esztendő múlva, 1932. április 29-én, 62 éves korában a nemes lelkű tudós elhunyt.⁴⁹

Az őt túlélő kezdeményezése, a vármegyei alap azonban tovább élt, és továbbra is végezte azt a karitatív munkát, amit Lencz Géza álmodott meg, a Debrecenben tanuló hallgatóikat támogatni kívánó városok és vármegyék adományainak érdem és rászorultság szerinti szétosztását. Fontos elve volt ugyanis a vármegyei alapnak, hogy az egyes városok és vármegyék által felajánlott összegeket külön kezelve, igyekezett azok kamatait olyan hallgatóknak juttatni, akik az adott település, illetve megye illetőségébe tartoztak.

Az alap minden kétséget kizáróan sikeresnek tekinthető, hiszen lényegében folyamatosan működött, és hatékonyságát illetően is a jelentősebb segélyforrások közé sorolható. A kezdeti években a tőkeállomány folyamatosan gyarapodott, ami biztos forrása volt az évenként szétosztott kamatjövedelmeknek. Az 1932/33-as tanév végén, 1933. június 30-án 34 934 pengő és 30 fillér maradvánnyal zárta az évet az alap, ami az 1936/37-es tanév végére, 1937. augusztus 31-ére 36 252 pengőre és 78 fillére növekedett.⁵⁰

Meglepőnek tűnhet tehát, hogy az 1937/38-as tanév folyamán szüneteltek az ösztöndíj kifizetések, pedig ez történt. A likviditási gondokat az okozta, hogy az egyetem házvásárlás céljaira átmenetileg igénybe vette az alap tőkéjét, amihez Hóman Bálint vallás-és közoktatásügyi miniszter is hozzájárult. A vármegyei alap 35 584 pengőt és 54 fillért kitevő vagyona, akárcsak a Riedl Raymundné-féle alapítvány 6237 pengő és 88 fillérenyi tőkéje a debreceni, Szent Anna utca 9. szám alatti, 41 500 pengőbe kerülő egyemeletes ház megvásárlását szolgálta.⁵¹ Mint ismeretes itt nyitotta meg kapuit 1939. október 1-jén, 47 hallgatóval az a Bocskay Diákotthon, amely az egyetem harmadik saját kezelésében lévő internátusa lett.⁵²

Tekintettel arra, hogy a vármegyei alap gyakorlatilag tőke nélkül maradt, az 1937/38-as tanévben nem tudott ösztöndíjakat osztani a hallgatóknak. A Diákjóléti Bizottság azonban nem hagyta megsemmisülni a Lencz-alapot, hanem a Szent Anna utca 9. szám alatti ház jövedelméből 1939. május 5-én 1155 pengőt, majd 1939. szeptember 15-én 1115 pengőt csoportosított át a Lencz Géza-féle vármegyei alapnak, ami ezekből az összegekből fizette ki az 1938/39-es (27 hallgató) és az 1939/40-es (26 hall-

⁴⁸ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 53. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁴⁹ Lencz Géza gyászjelentése. – Évk. és ALM. 1931/32., 256. – II. Tanerők. Halottaink.

⁵⁰ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 62 és 77. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁵¹ Vö: „Reitenfelsi Riedl Raymund és felesége Hankensteini Hanke Emma debreceni egyetemi Tisza István Internátusi ösztöndíj alapítványa.” Alapítólevél, 2. lap – H.B.m.L. VIII. 6/a. 2. d. 42/40–41.; valamint: Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946., 77–78. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁵² Lásd: A Debreceni Egyetem Története 1912–2012, *A megalakulástól az egyetem szétdarabolásáig (1914–1949/50) VIII. Diáksegélyezés, kollégiumok, sport (Király Sándor)*, Debrecen, 2012, 278.; illetve: VARGA ZOLTÁN: A debreceni tudományegyetem története I. 1914–1944, Debrecen, 1967, 75.

gató) ösztöndíjakat.⁵³ A következő két évben maga Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium sietett az alap segítségére, és az 1940/41-es, valamint az 1941/42-es tanévre 1155, illetve 1410 pengő támogatást utalt ki.⁵⁴

A vármegyei alap a saját lábára csak 1942 tavaszán állhatott ismét, miután a Diákjóléti Bizottság 1942. január 29-én „[...] a Debrecen, Szent Anna u. 9. szám a. alapítványi külön napló kezelésének megszüntetését és a ház kezelésének pénzmaradványaként kezelt összegnek a ház vételéhez kölcsönt adó «dr. Lencz Géza gyűjtési alap» javára való bevételeztetését rendelte el”.⁵⁵ A tőkeállomány ezzel 634 pengőt és 54 fillért tett ki, ami 1943. augusztus 31-ére 797 pengő 67 fillérre, 1944. december 31-ére, pedig 2217 pengő 36 fillérre emelkedett.⁵⁶

A katasztrófát és az alap teljes megsemmisülését végül a második világháború követő infláció és a pengő bukása okozta. A vármegyei alapnak 1946. szeptember 1-jén 2205 pengő vagyona volt, ami a forint bevezetésével (augusztus 1.) teljesen elérteketlenedett. A pénztári naplóban szereplő utolsó bejegyzés, amit Kölönte Géza egyetemi quaestor és Felker János, a Quaestura hivatali ellenőre látott el kézjeggyével az alábbiakról számolt be:

„Lezárattott 1946. július 31-én a forint érték bevezetésével kapcsolatban kiadott 2763–1946. P.M. rendelet alapján. Négy 1:4:1 mill. adópengő átszámítási forint értéke Kettő 1:2:1 fillér. Mivel jelen alap 700 adópengő takaréketét és 1505 sima pengő vagyona átszámítva ezen két 1:2:1 fillér értéketart nem éri el, ez okból megsemmisült. Összesítő kimutatásba vétetett.”⁵⁷

Végezetül álljon itt a vármegyei alap segélyeiben részesültek teljes névsora kronológiai sorrendben. Mivel voltak hallgatók, akik több tanéven keresztül élvezték az alap támogatását, előfordul, hogy egyes nevek többször is szerepelnek a listán. A hallgatók neve, tudománykara, a kapott összeg és az átvétel dátuma tételesen is olvasható, utóbbi esetében csak a legelső, 1929/30-as tanévre vonatkozóan nem található pontos feljegyzés.

⁵³ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 79. és 82. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁵⁴ VKM 26.278–1940. IV. 2.; valamint: VKM 37.628–1941. IV. 2.

⁵⁵ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 91. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁵⁶ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 91, 94. és 98. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

⁵⁷ Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 99. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

*A Lencz Géza-féle vármegyei alap által segélyezett hallgatók
(1929–1944)*⁵⁸

1929/30-as tanév			
Szüle Miklós	hittanhallgató	50 pengő	A pontos dátum ismeretlen
Csüllög Imre	joghallgató	50 pengő	
Soós József	orvostanhallgató	60 pengő	
Polgár Lajos	bölcsészhallgató	60 pengő	
Földes István	hittanhallgató	50 pengő	
Tóth István	hittanhallgató	60 pengő	
Kovács András	orvostanhallgató	60 pengő	
F. Mauks László	hittanhallgató	60 pengő	
Molnár Elemér	hittanhallgató	60 pengő	
K. Nagy Sándor	hittanhallgató	60 pengő	
Molnár Elek	bölcsészhallgató	60 pengő	
Fülöp Emília	hittanhallgató	50 pengő	
Mészáros Elek	orvostanhallgató	60 pengő	
Fazekas Ferenc	bölcsészhallgató	60 pengő	
Szilágyi Imre	bölcsészhallgató	50 pengő	
Seri András	hittanhallgató	50 pengő	
Leskó Mátyás	joghallgató	50 pengő	
Babicz Béla	orvostanhallgató	50 pengő	
Belfy Sarolta	bölcsészhallgató	50 pengő	
Jakab István	hittanhallgató	50 pengő	
Pótor Sámuel	hittanhallgató	50 pengő	
Tariska Sándor	joghallgató	55 pengő	
Kiss Sándor	hittanhallgató	60 pengő	
Vecseri János	hittanhallgató	60 pengő	
Füsti Molnár Sándor	joghallgató	50 pengő	
1930/31-es tanév			
Segesváry Lajos	hittanhallgató	50 pengő	1931. március 14.
Vojtsek Imre	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 16.
Bede Zoltán	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 19.
Horváth Zoltán	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 24.
Csontos Jenő	hittanhallgató	50 pengő	1931. március 24.
Molnár Elemér	hittanhallgató	50 pengő	1931. március 24.
Szabó Magda	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 24.
Fazekas Ferenc	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 24.
Vikol János	orvostanhallgató	50 pengő	1931. március 26.
Kovács Katalin	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 26.
Kupai Eszter	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 27.
Szabó Margit	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. március 27.

⁵⁸ Az adatok forrása: ÉVK. és ALM. 1929/30, 258–259. – A dr. Lencz Géza egyetemi ny. r. tanár által gyűjtött egyetemi (1925–26. tanévi) alap vármegyei kamatjövendelméből részesültek névsora.; valamint: Lencz Géza gyűjtési alap 1929–1946, 53–97. lap. – H.B.m.L. VIII. 3/c. 9. k.

1930/31-es tanév			
Vay Éva	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 1.
Molnár István	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 2.
Rákos Ilona	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 10.
Kéry Sándor	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 10.
Támás Ferenc	hittanhallgató	50 pengő	1931. április 11.
Kovács Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 11.
Steigervald Imre	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 11.
Kosztá József	hittanhallgató	50 pengő	1931. április 13.
Fazekas György	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 13.
Tóth István	hittanhallgató	50 pengő	1931. április 14.
Király Lili	bölcsészhallgató	50 pengő	1931. április 14.
Berky Lajos	orvostanhallgató	50 pengő	1931. április 15.
Szüle Miklós	hittanhallgató	50 pengő	1931. április 21.
Balogh Oszkár	hittanhallgató	50 pengő	1931. április 24.
Rácz Jenő Ferenc	hittanhallgató	50 pengő	1931. május 20.
Ács Mihály	hittanhallgató	50 pengő	1931. május 27.
Jakab István	hittanhallgató	20 pengő	1931. május 27.
Jezerniczky Lajos	joghallgató	50 pengő	1931. május 28.
1931/32-es tanév			
Perecz György	orvostanhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Simon Katalin	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Tóth István	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Scholcz József	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Horváth Miklós	orvostanhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Varga Irén	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. április 16.
Szücs András	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 19.
Váry László	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 19.
Láposy Ilona	orvostanhallgató	50 pengő	1932. április 19.
Schipper János	orvostanhallgató	50 pengő	1932. április 19.
Kiss István	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 22.
Mikes Margit	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. április 25.
Seri András	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 26.
Murányi Árpád	hittanhallgató	50 pengő	1932. április 28.
Falábu Judit	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. április 28.
Pitze Gusztáv	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. május 4.
Bucsay Mihály	hittanhallgató	50 pengő	1932. május 5.
Nagy József	hittanhallgató	50 pengő	1932. május 18.
Rácz István Gyula	hittanhallgató	50 pengő	1932. május 18.
Dávid Sándor	joghallgató	50 pengő	1932. május 18.
Bogdányi László	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. május 19.
Molnár Elemér	hittanhallgató	50 pengő	1932. május 19.
Horváth Endre	joghallgató	50 pengő	1932. május 19.
Szénássy Barna	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. május 19.
Román Mária	bölcsészhallgató	50 pengő	1932. május 20.
Tóth Ferenc	joghallgató	50 pengő	1932. május 21.

1931/32-es tanév			
Varga János Zoltán	joghallgató	50 pengő	1932. május 21.
Berzeviczy László	joghallgató	50 pengő	1932. május 21.
1932/33-as tanév			
Rácz István Gyula	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 13.
Balácsi Berta	orvostanhallgató	40 pengő	1933. május 13.
Horváth Miklós	orvostanhallgató	50 pengő	1933. május 15.
Fanta Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 15.
Kovács Katalin	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 20.
Bogdán Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 23.
Molnár Elemér	hittanhallgató	50 pengő	1933. május 26.
Balogh Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 26.
Tróbert Adorján	orvostanhallgató	50 pengő	1933. május 26.
Pollner Pál	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 26.
Erendits Endre	bölcsészhallgató	40 pengő	1933. május 26.
B. Kovács János	orvostanhallgató	50 pengő	1933. május 26.
Szalánczy Sámuel	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 27.
Bogdányi László	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 27.
Schipper János	orvostanhallgató	50 pengő	1933. május 27.
Oláh Sára	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 27.
H. Király Zoltán	joghallgató	50 pengő	1933. május 27.
Simon Katalin	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 30.
Tóth István	hittanhallgató	50 pengő	1933. május 30.
Bakos József	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 30.
Nagy József	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. május 30.
Lipcsey Gábor	hittanhallgató	50 pengő	1933. május 30.
Szabó Magda	bölcsészhallgató	40 pengő	1933. május 30.
Berente Kálmán*	joghallgató	50 pengő	1933. május 30.
D. Tóth Ferenc	joghallgató	40 pengő	1933. május 30.
Erdei Mihály Zoltán	hittanhallgató	40 pengő	1933. május 31.
Baczó Balázs	hittanhallgató	40 pengő	1933. június 3.
Balogh Oszkár	hittanhallgató	50 pengő	1933. június 3.
Boda Ferenc	orvostanhallgató	40 pengő	1933. június 6.
Szüle Miklós	hittanhallgató	50 pengő	1933. június 7.
Molnár Béla	joghallgató	50 pengő	1933. június 13.
Komjátszeghy Endre	joghallgató	50 pengő	1933. június 13.
Pitze Gusztáv	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. június 13.
Falábu Judit	bölcsészhallgató	50 pengő	1933. június 24.
Mikes Margit	bölcsészhallgató	40 pengő	1933. június 26.
Schalecz József	bölcsészhallgató	40 pengő	1933. június 26.
A * -al jelzett hallgató esetében a segélyösszeg az általa vásárolt ruha áráért került kifizetésre Gabányi Jenő debreceni kereskedőnek.			
1933/34-es tanév			
Erdei Mihály	hittanhallgató	40 pengő	1934. május 15.
Bíró Ferenc	joghallgató	30 pengő	1934. május 15.
Fehér László	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. május 15.
Simon Katalin	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 23.
Bogdán Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 23.

1933/34-es tanév			
Kiss Gyula László	orvostanhallgató	50 pengő	1934. május 23.
Nagy György	joghallgató	50 pengő	1934. május 23.
B. Kovács János	orvostanhallgató	50 pengő	1934. május 23.
Egner Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 23.
Molitorisz Barna	joghallgató	50 pengő	1934. május 24.
Mihály Imre	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 24.
Bakos József	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 24.
Rákos Ilona	orvostanhallgató	50 pengő	1934. május 25.
Vikol János	orvostanhallgató	40 pengő	1934. május 25.
Radetzky László	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. május 26.
Fehér Dániel	orvostanhallgató	40 pengő	1934. május 28.
Tariska István	orvostanhallgató	40 pengő	1934. május 28.
Rác István	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. május 28.
Falábu Judit	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 29.
Bogdányi László	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. május 30.
Balogh Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. május 30.
Schipper János	orvostanhallgató	50 pengő	1934. május 31.
Szalánczy Sámuel	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. június 1.
Oláh Sára	bölcsészhallgató	50 pengő	1934. június 1.
Haider Lajos	orvostanhallgató	50 pengő	1934. június 1.
Kovács Mihály	joghallgató	40 pengő	1934. június 2.
Tróbert Adorján	orvostanhallgató	40 pengő	1934. június 2.
Lipcsy Gábor	hittanhallgató	50 pengő	1934. június 4.
Janthó László	joghallgató	40 pengő	1934. június 4.
Mikes Margit	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. június 6.
Scholcz József	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. június 6.
Pollner Pál	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. június 6.
Schág Dániel	bölcsészhallgató	40 pengő	1934. június 6.
Komjátszeghy Endre	joghallgató	50 pengő	1934. június 11.
Jeney László	hittanhallgató	40 pengő	1934. június 12.
Dávid Sándor	joghallgató	40 pengő	1934. június 16.
Szalay Gyula	bölcsészhallgató	30 pengő	1934. június 30.
1934/35-ös tanév			
Becsy Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1935. április 26.
Schág Dániel	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. április 26.
Szalánczy Sámuel	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. április 27.
Nagy György	joghallgató	50 pengő	1935. április 27.
B. Kovács János	orvostanhallgató	50 pengő	1935. április 28.
Csajkos Tibor	joghallgató	50 pengő	1935. április 29.
Komjátszeghy Endre	joghallgató	50 pengő	1935. április 29.
Gaál János	joghallgató	45 pengő	1935. április 29.
Pollner Pál	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. április 29.
Nagy Lajos	orvostanhallgató	40 pengő	1935. április 29.
Egner Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 1.
Bede Lajos	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 1.
Zilahy Lajos	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 1.

1934/35-ös tanév			
Tariska István	orvostanhallgató	40 pengő	1935. május 7.
Ruck Vera	orvostanhallgató	50 pengő	1935. május 7.
Bogdán Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 7.
Kiss Gyula László	orvostanhallgató	50 pengő	1935. május 7.
Fehér Dániel	orvostanhallgató	40 pengő	1935. május 8.
Tolvay Márton	orvostanhallgató	50 pengő	1935. május 8.
Rákos Ilona	orvostanhallgató	50 pengő	1935. május 8.
Muszbek Mihály	orvostanhallgató	40 pengő	1935. május 8.
Bakos József	bölcsészhallgató	30 pengő	1935. május 15.
Nagy Jenő	hittanhallgató	50 pengő	1935. május 15.
Pataky László	hittanhallgató	40 pengő	1935. május 18.
Sinka Endre	joghallgató	40 pengő	1935. május 18.
Erdei Mihály	hittanhallgató	40 pengő	1935. május 18.
Balogh Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 20.
Oláh Sára	bölcsészhallgató	50 pengő	1935. május 20.
Molnár Béla	joghallgató	40 pengő	1935. május 20.
Farkas Imre	hittanhallgató	35 pengő	1935. május 21.
Kiss Géza	joghallgató	35 pengő	1935. május 21.
Katona Kálmán	joghallgató	40 pengő	1935. május 21.
K. Katona Andor	joghallgató	40 pengő	1935. május 21.
Csikesz Tibor	hittanhallgató	35 pengő	1935. május 21.
Rác István Gyula	hittanhallgató	40 pengő	1935. május 27.
Ujhelyi Szilárd	joghallgató	35 pengő	1935. június 1.
1935/36-os tanév			
Kiss Gyula László	orvostanhallgató	50 pengő	1936. március 7.
Becsy Sándor	hittanhallgató	50 pengő	1936. április 30.
Boruss Ilona	bölcsészhallgató	40 pengő	1936. április 30.
Szabó Dániel	hittanhallgató	50 pengő	1936. április 30.
Gaál János	joghallgató	50 pengő	1936. április 30.
Brósz Róbert	joghallgató	50 pengő	1936. április 30.
K. Katona Andor	joghallgató	50 pengő	1936. április 30.
Borsy Olga	bölcsészhallgató	50 pengő	1936. április 30.
Szőőr István	joghallgató	50 pengő	1936. április 30.
Horváth Ferenc	bölcsészhallgató	40 pengő	1936. április 30.
Kónya Bertalan	orvostanhallgató	40 pengő	1936. április 30.
Kósa Ferenc	hittanhallgató	40 pengő	1936. április 30.
Kiss Gyula László	orvostanhallgató	50 pengő	1936. április 30.
Griszháber Gondos László	joghallgató	pengő	1936. május 1.
Kovács Géza	joghallgató	40 pengő	1936. május 1.
Nagy Lajos	orvostanhallgató	50 pengő	1936. május 1.
Kozma László	joghallgató	40 pengő	1936. május 1.
Csajkos Tibor	joghallgató	50 pengő	1936. május 1.
Papp Bertalan	bölcsészhallgató	25 pengő	1936. május 1.
P. Szabó Ida	orvostanhallgató	45 pengő	1936. május 3.

1935/36-os tanév			
Murányi Klára	orvostanhallgató	40 pengő	1936. május 3.
Ifj. Török Tibor	bölcsészhallgató	40 pengő	1936. május 4.
Ubrizsy Pál	joghallgató	40 pengő	1936. május 4.
Eördegh Béla	bölcsészhallgató	50 pengő	1936. május 4.
Illésy Bertalan	orvostanhallgató	50 pengő	1936. május 5.
Bartha József	hittanhallgató	50 pengő	1936. május 6.
Végh Sándor	orvostanhallgató	40 pengő	1936. május 6.
Tariska István	orvostanhallgató	50 pengő	1936. május 7.
Sütő Sándor	joghallgató	30 pengő	1936. május 14.
Orbán László	bölcsészhallgató	50 pengő	1936. május 15.
Hubay Béla	orvostanhallgató	50 pengő	1936. május 15.
Marslakó József	hittanhallgató	50 pengő	1936. május 16.
Schág Dániel	bölcsészhallgató	50 pengő	1936. május 22.
Farkas Imre	hittanhallgató	50 pengő	1936. június 5.
1936/37-es tanév			
Boruzs Ilona	bölcsészhallgató	40 pengő	1937. május 7.
Boros János	hittanhallgató	40 pengő	1937. május 7.
Bartha József	hittanhallgató	50 pengő	1937. május 7.
P. Szabó Ida	orvostanhallgató	40 pengő	1937. május 8.
Victorisz Ilona	bölcsészhallgató	40 pengő	1937. május 10.
Borsy Olga	bölcsészhallgató	40 pengő	1937. május 10.
Brósz Róbert	joghallgató	45 pengő	1937. május 12.
Csobay Katalin	orvostanhallgató	40 pengő	1937. május 12.
Csajkos Tibor	joghallgató	50 pengő	1937. május 12.
Czeke Ilona	bölcsészhallgató	50 pengő	1937. május 12.
Tar József	joghallgató	40 pengő	1937. május 12.
Gaal János	joghallgató	45 pengő	1937. május 12.
Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1937. május 13.
Kiss Gyula	hittanhallgató	45 pengő	1937. május 13.
K. Katona Andor	joghallgató	45 pengő	1937. május 13.
Schág Dániel	bölcsészhallgató	45 pengő	1937. május 13.
Ördög László	bölcsészhallgató	30 pengő	1937. május 13.
Szaplonczay Lajos	joghallgató	50 pengő	1937. május 13.
Györék László	joghallgató	40 pengő	1937. május 13.
Juhász Sándor	hittanhallgató	45 pengő	1937. május 14.
Marslakó József	hittanhallgató	45 pengő	1937. május 14.
Kovács Géza	joghallgató	45 pengő	1937. május 18.
Végh Sándor	orvostanhallgató	40 pengő	1937. május 19.
Eötvös Mária	hittanhallgató	45 pengő	1937. május 20.
Beregszászi Nagy Lajos	hallgató	40 pengő	1937. május 24.
Dobra András	joghallgató	40 pengő	1937. május 31.
Szabon József	orvostanhallgató	35 pengő	1937. június 1.
Faragó Sándor	orvostanhallgató	30 pengő	1937. június 1.
Szőőr István	joghallgató	30 pengő	1937. június 1.
Papp Bertalan	bölcsészhallgató	40 pengő	1937. június 2.

1936/37-es tanév			
Domokos Mária	bölcsészhallgató	30 pengő	1937. június 3.
Seri István	orvostanhallgató	40 pengő	1937. június 14.
Orbán László	bölcsészhallgató	45 pengő	1937. június 22.
1938/39-es tanév			
Kőrössi Sára	orvostanhallgató	30 pengő	1939. május 5.
Ladányi Imre	hittanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Kajtor Mária	orvostanhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Szabó Béla	hittanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Juhász Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Bartha József	hittanhallgató	50 pengő	1939. május 5.
Nagy Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Bányai N. Zoltán	hittanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Balogh Zsigmond	joghallgató	45 pengő	1939. május 5.
P. Szabó Ida	orvostanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Mikes József	hittanhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Rantal János	joghallgató	45 pengő	1939. május 5.
Váradai Zoltán	joghallgató	45 pengő	1939. május 5.
D. Nagy János	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Plessa Márta	orvostanhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Gál Mihály	hittanhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Domokos Mária	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Eötvös Márta	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Pósz Lajos	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. május 5.
Kovács Béla	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Csajkos Éva	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Kovács István	joghallgató	50 pengő	1939. május 5.
Demeter Zoltán	joghallgató	45 pengő	1939. május 5.
Túri József	joghallgató	40 pengő	1939. május 5.
Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1939. május 5.
Czeke Ilona	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. május 5.
Jóna László	joghallgató	40 pengő	1939. május 5.
1939/40-es tanév			
Ubrizsy Gábor	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. szeptember 20.
Kajtor Mária	orvostanhallgató	45 pengő	1939. szeptember 20.
Timár Lajos	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. szeptember 20.
Csokai Imre	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. szeptember 20.
Gergely Tibor	orvostanhallgató	40 pengő	1939. szeptember 20.
D. Nagy János	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. szeptember 20.
P. Szabó Ida	orvostanhallgató	45 pengő	1939. szeptember 20.
Demeter Zoltán	joghallgató	45 pengő	1939. szeptember 20.
Kalas Géza	joghallgató	45 pengő	1939. szeptember 21.
Szaplonczay Lajos	joghallgató	50 pengő	1939. szeptember 21.
Kovács Béla	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. szeptember 21.
Mikes József	hittanhallgató	45 pengő	1939. szeptember 21.
Plessa Márta	orvostanhallgató	40 pengő	1939. szeptember 21.

1939/40-es tanév			
G. Szabó Botond	joghallgató	50 pengő	1939. szeptember 22.
Juhász Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1939. szeptember 22.
Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1939. szeptember 22.
Szabó Sándor	hittanhallgató	30 pengő	1939. szeptember 23.
Nagy Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1939. szeptember 23.
Pösze Lajos	bölcsészhallgató	40 pengő	1939. szeptember 23.
Eszenyi Lajos	hittanhallgató	40 pengő	1939. szeptember 26.
Csajkos Éva	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. szeptember 30.
Jezerniczky Dénes	joghallgató	45 pengő	1939. október 2.
Eötvös Márta	bölcsészhallgató	45 pengő	1939. október 16.
Bak Miklós	orvostanhallgató	45 pengő	1939. november 25.
1940/41-es tanév			
Domokos Mária	bölcsészhallgató	50 pengő	1940. szeptember 14.
Hanczár Gábor	hittanhallgató	40 pengő	1940. szeptember 23.
Kajtor Mária	orvostanhallgató	45 pengő	1940. szeptember 23.
Varga Lajos	bölcsészhallgató	45 pengő	1940. szeptember 23.
Tőzsér Anna	orvostanhallgató	45 pengő	1940. szeptember 24.
Rédei József	hittanhallgató	50 pengő	1940. szeptember 24.
Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1940. szeptember 24.
Csokai Imre	bölcsészhallgató	45 pengő	1940. szeptember 25.
Nagy Zépel Sándor	joghallgató	40 pengő	1940. szeptember 25.
Mikes József	hittanhallgató	45 pengő	1940. szeptember 28.
Csajkos Éva	bölcsészhallgató	45 pengő	1940. szeptember 28.
Szabó István	hittanhallgató	50 pengő	1940. szeptember 28.
Illés Lajos	hittanhallgató	45 pengő	1940. szeptember 28.
Kövér László	hittanhallgató	35 pengő	1940. szeptember 30.
Eötvös Márta	bölcsészhallgató	45 pengő	1940. október 1.
Barcsa István	orvostanhallgató	40 pengő	1940. október 2.
Székely László	joghallgató	40 pengő	1940. október 2.
K. Fekete Balázs	joghallgató	40 pengő	1940. október 2.
Költő Gyula	hittanhallgató	45 pengő	1940. október 3.
Szabó Ferenc	joghallgató	30 pengő	1940. október 3.
Demjén István	joghallgató	30 pengő	1940. október 4.
Faluhelyi László	orvostanhallgató	40 pengő	1940. október 5.
Timár Lajos	bölcsészhallgató	45 pengő	1940. október 7.
Hullay József	orvostanhallgató	30 pengő	1940. október 8.
Csikész Ferenc	bölcsészhallgató	30 pengő	1940. október 14.
Pösze Lajos	bölcsészhallgató	40 pengő	1940. október 23.
Bornemissza Endre	joghallgató	40 pengő	1940. október 23.
D. Nagy János	bölcsészhallgató	40 pengő	1940. október 23.
Pelsőczy Zoltán	bölcsészhallgató	40 pengő	1940. december 18.
Vargha Piroška	bölcsészhallgató	40 pengő	1940. december 18.
Lossonczy Kálmán	joghallgató	45 pengő	1940. december 20.
Eszenyi Lajos	hittanhallgató	40 pengő	1941. január 8.

1941/42-es tanév			
Demjén István	joghallgató	40 pengő	1941. szeptember 13.
E. Szabó László	orvostanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 13.
Csikesz Ferenc	bölcsészhallgató	30 pengő	1941. szeptember 13.
Csabai Imre	bölcsészhallgató	45 pengő	1941. szeptember 13.
Földessy Zsigmond	orvostanhallgató	45 pengő	1941. szeptember 13.
Nagy Szép Sándor	joghallgató	45 pengő	1941. szeptember 13.
Kajtor Mária	orvostanhallgató	45 pengő	1941. szeptember 15.
Farkas Sándor	orvostanhallgató	50 pengő	1941. szeptember 15.
Kajtor Ferenc	orvostanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 15.
Cser János	joghallgató	40 pengő	1941. szeptember 15.
Kövy Tibor	orvostanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 15.
Csongor Éva	bölcsészhallgató	40 pengő	1941. szeptember 17.
Bereczky Gusztáv	joghallgató	50 pengő	1941. szeptember 17.
Pásztor Erzsébet	bölcsészhallgató	40 pengő	1941. szeptember 19.
Arató Ferenc	hittanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 19.
Bíró Lajos	orvostanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 19.
Gergely Tibor	orvostanhallgató	30 pengő	1941. szeptember 20.
Rápolti László	hittanhallgató	45 pengő	1941. szeptember 20.
Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1941. szeptember 22.
Szabó Sándor	hittanhallgató	40 pengő	1941. szeptember 25.
Tözsér Anna	orvostanhallgató	45 pengő	1941. szeptember 27.
Király Zoltán	hittanhallgató	35 pengő	1941. szeptember 27.
Bornemissza Endre	joghallgató	50 pengő	1941. szeptember 29.
Nagy Klára	bölcsészhallgató	40 pengő	1941. október 1.
Ürögdy Zoltán	orvostanhallgató	40 pengő	1941. október 3.
Lakatos Pál	orvostanhallgató	30 pengő	1941. október 10.
Takács János	orvostanhallgató	40 pengő	1941. október 18.
Varga Piroska	bölcsészhallgató	40 pengő	1941. december 3.
Nagy János	bölcsészhallgató	45 pengő	1942. március 9.
Varga Lajos	bölcsészhallgató	45 pengő	1942. március 9.
Fehér Ákos	hittanhallgató	45 pengő	1942. március 9.
Lossonczy Kálmán	joghallgató	45 pengő	1942. április 23.
1942/43-as tanév			
Ágotai László	bölcsészhallgató	50 pengő	1942. szeptember 24.
Faragó Károly	orvostanhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Molnár Sándor	bölcsészhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Kajtor Ferenc	orvostanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Seres Gábor	orvostanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Seres Géza	orvostanhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Nagy János	bölcsészhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Tözsér Anna	orvostanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Szilágyi László	bölcsészhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Nánási Mihály	hittanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Pál László	joghallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Kormos László	hittanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.

1942/43-as tanév			
Nagy Mihály	orvostanhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Adorján István	hittanhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Kovács István	joghallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Révész János	joghallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Szántó Gusztáv	hittanhallgató	50 pengő	1942. szeptember 24.
Bornemissza Endre	joghallgató	50 pengő	1942. szeptember 24.
Polányi Mária	orvostanhallgató	30 pengő	1942. szeptember 24.
Bakos István	joghallgató	30 pengő	1942. szeptember 24.
Király Zoltán	hittanhallgató	30 pengő	1942. szeptember 24.
Molnár László	joghallgató	35 pengő	1942. szeptember 24.
Kovács Anna	bölcsészhallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Adorján Béla	joghallgató	40 pengő	1942. szeptember 24.
Molnár Lajos	bölcsészhallgató	50 pengő	1942. szeptember 24.
Fehér Ákos	hittanhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Dr. Ivanics Pál	orvostanhallgató	50 pengő	1942. szeptember 24.
Csabai Imre	bölcsészhallgató	45 pengő	1942. szeptember 24.
Arató Ferenc	hittanhallgató	40 pengő	1942. október 13.
1943/44-es tanév			
Göcs Márta	orvostanhallgató	30 pengő	1943. szeptember 11.
Fövenyessy József	joghallgató	45 pengő	1943. szeptember 13.
Molnár Sándor	bölcsészhallgató	40 pengő	1943. szeptember 13.
Fehér Ákos	hittanhallgató	45 pengő	1943. szeptember 13.
Arató Ferenc	hittanhallgató	40 pengő	1943. szeptember 14.
Szilágyi László	bölcsészhallgató	45 pengő	1943. szeptember 14.
Tellmann Gizella	bölcsészhallgató	30 pengő	1943. szeptember 15.
Polányi Mária	orvostanhallgató	30 pengő	1943. szeptember 15.
Izlanda Sára	hittanhallgató	40 pengő	1943. szeptember 15.
Kovács Gyula	joghallgató	45 pengő	1943. szeptember 15.
Király Zoltán	hittanhallgató	45 pengő	1943. szeptember 15.
Kovács Anna	bölcsészhallgató	40 pengő	1943. szeptember 15.
Keller Margit	bölcsészhallgató	30 pengő	1943. szeptember 20.
Bereczky Gusztáv	joghallgató	50 pengő	1943. szeptember 20.
Fekete Zoltán	orvostanhallgató	45 pengő	1943. szeptember 20.
Faragó Károly	orvostanhallgató	40 pengő	1943. szeptember 21.
Bátory Pál	bölcsészhallgató	45 pengő	1943. szeptember 22.
Csúry Kálmán	joghallgató	50 pengő	1943. szeptember 25.
Bakos István	hittanhallgató	35 pengő	1943. október 5.
Seres Géza	orvostanhallgató	45 pengő	1943. október 8.
Mitró János	orvostanhallgató	40 pengő	1943. október 12.
Kádár Miklós	orvostanhallgató	40 pengő	1943. október 12.
Szabó Géza	hittanhallgató	40 pengő	1943. október 12.
Szedlák Tibor	orvostanhallgató	40 pengő	1943. október 12.
Novotny Tibor	orvostanhallgató	40 pengő	1943. október 20.
Molnár Lajos	bölcsészhallgató	50 pengő	1943. október 26.
Borók Imre	bölcsészhallgató	40 pengő	1943. november 10.

1943/44-es tanév			
Házsing Lajos	bölcsészhallgató	45 pengő	1943. november 10.
Nagy Mihály	orvostanhallgató	40 pengő	1943. november 11.
Nánási Mihály	hittanhallgató	90 pengő	1943. november 13.
Baranyi Irén	hittanhallgató	50 pengő	1943. november 15.
Adorján Béla	joghallgató	40 pengő	1943. november 19.